

WTOREK

29 września 2009
rocznik LXIV ♦ nr 116
cena 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ROZMOWA na str. 4

Tyłu tytułów
jeszcze
nie było

Spotkaliśmy się z papieżem

Papież Benedykt XVI, który wczoraj zakończył swą trzydniową wizytę w Republice Czeskiej, w niedzielę odprawił mszę świętą w Brnie. Na spotkanie z Ojcem Świętym wyruszyły tysiące wiernych z naszej diecezji, w tym wielu pielgrzymów z Zaolzia. „Głos Ludu” towarzyszył 150-osobowej grupie parafian z Jabłonkowa i bliskiej okolicy.

Jabłonków, niedziela, godzina czwarta rano. Trzema autokarami wyjeżdżamy do Brna. Przewodnikiem pielgrzymki jest proboszcz, ks. Janusz Kiwak. – *Nie śpimy, modlimy się przez całą drogę. Kto chce spać – niech wysiada – mówi, uśmiechając się. Około godz. 7.00 jesteśmy na miejscu. Autobus zostaje na parking, na który zamieniono kilkukilometrowy odcinek autostrady. Jest chłodno, zważym krokiem ruszamy więc w kierunku lotniska, gdzie ma się odbyć msza. Z obu stron autostrady przybywają tłumy ludzi. Nie ma jednak żadnego ścisłu – wszyscy idą spo-*

Pielgrzymi z Jabłonkowa słuchają kazania papieża Benedykta XVI.

kojnie, nikt się nie przepycha. Organizatorzy bardzo dobrze wywiązują się ze swych obowiązków, kie-

rując pielgrzymów do poszczególnych sektorów. Na skraju jezdnii są stoiska z papieskimi i czeskimi chorągiewkami – po sto koron od sztuki. Tylko nieliczni je kupują. Tuż przed wejściem do sektorów otrzymujemy je – tyle, że papierowe – za darmo.

– *Jestem ciekawa, jak to będzie wyglądało... Dwukrotnie byłam na spotkaniu z Janem Pawłem II – w Ołomuńcu i w Krakowie – zwierza się jedna z jabłonkowiek, Emilia Feber. – Przeżywałam je bardzo emocjonalnie. No cóż, w końcu był to „nasz” papież, Polak... Większość pielgrzymów z Jabłonkowa, z którymi rozmawiam, jeździła wcześniej na spotkania z polskim papieżem – na Welehrad, do Ołomuńca, Krakowa, Zakopanego...*

Jabłonkowska grupa ma miejscówki do dwóch różnych sektorów. Oba są w tyle, daleko od podium, na którym papież będzie odprawiał mszę. Wszystko, co się dzieje, możemy jednak śledzić na dużych ekranach. Później okaże się, że nasze miejsca nie są wcale takie złe. W tylnych sektorach, które są w połowie wypełnione, nie trzeba się ścisnąć, można w spokoju wsłuchiwać się w słowa papieża. Jestem w sektorze tuż koło płotu dzielącego nas od płyty lotniska. Dobrze widzimy lądujący samolot z papieżem. Jego też zobaczymy z bliska – kiedy po skończeniu nabożeństwa będzie przejeżdżał kilka metrów od nas, uśmiechając się i błogosławiąc nam ręką.

Jeszcze przed mszą ma miejsce „polski moment”. W morawskiej metropolii rozbrzmiewa „Bogurodzica”. To zespół Hradišťan wita pielgrzymów z okolicznych krajów (jest dużo Słowaków i Polaków, są Niemcy i Austriacy), dedykując im ich własne pieśni maryjne. – *Na-*

si polscy przyjaciele! Dziękujemy wam, że daliście światu Jana Pawła II – słyszymy z podium.

Liturgia mszy świętej przebiega głównie w łacinie. Możemy jednak brać w niej czynny udział, ponieważ każdy z uczestników otrzymał książeczkę z tekstami i śpiewami mszalnymi. Msza odprawiana przez Ojca Świętego płynie spokojnie, w skupieniu. Organizatorzy zwracają nam uwagę, że papież życzy sobie, by nie machać w czasie nabożeństwa chorągiewkami, ani transparentami, nie klaskać i nie skandować żadnych haseł. Atmosfera jest inna niż podczas spotkań z Janem Pawłem II. Niektórzy jabłonkowiekowie mówią później, że trochę im brakowało tej żywej atmosfery. Z drugiej strony – to, że nabożeństwo z papieżem przypomina zwykłą, cichą i skupioną mszę w którymkolwiek kościele, ma, przynajmniej dla mnie, symboliczne znaczenie. Uświadamia mi uniwersalność liturgii katolickiej i jedność Kościoła, którego papież jest zwierzchnikiem.

W homilii Ojciec Święty wielokrotnie mówi o nadziei, jaką przedstawia dla nas Jezus Chrystus. – *Historia pokazała nam, do jakich absurdalnych zdarzeń dochodzi, kiedy człowiek wykluczy Boga ze swych decyzji i swego postępowania – słyszymy. Wzywa naród czeski, by nie zapominał o swym duchowym dziedzictwie chrześcijańskim, by kierował się przykładem św. Cyryla i Metodego i innych swych patronów.*

O godz. 12.45 papież odlatuje z Brna. Przyglądamy się i machamy samolotowi wzbijającemu się w górę. Nad Brnem zatacza krąg i dopiero potem leci w kierunku Pragi. Wracamy – tym razem w skwarze – do autobusów.

Ciąg dalszy na str. 2

ZDARZYŁO SIĘ

Dwie godziny z Rynkowskim

Niezwykle udany koncert znanego polskiego wokalisty Ryszarda Rynkowskiego odbył się w piątek wieczorem w Teatrze Cieszyńskim. Artysty, którego zaprosiło do Czeskiego Cieszyna Miejsce Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czeskim Cieszynie-Centrum, przyszedł posłuchać komplet widowni. Koncert miał trwać półtorej godziny, przeciągnął się jednak o 30 minut – artysta aż trzykrotnie bisował. Ostatni bis zapowiedziała Ewa Farna, której początki kariery łączy się właśnie z Rynkowskim – w programie „Szansa na sukces” zwyciężyła, śpiewając jego piosenkę. Artysta nie tylko śpiewał, ale też opowiadał o sobie. – *Po koncercie powiedział, że publiczność była bardzo ciepła, bardzo dobrze go przyjęła – powiedział „Głosi Ludu” jeden z organizatorów, Dariusz Branny. Ryszard Rynkowski udzielił naszej gazecie wywiadu, który zamieścimy w sobotnim magazynie.* (dc)

W Tatrach zginął wspinacz z Trzyńca

Alpinista z Trzyńca zginął w sobotę w Tatrach, zdobywając od zachodniej strony Łomnicki Szczyt. 39-letni Radim Sikora, ojciec dwójki dzieci, był doświadczonym taternikiem, zajmował się też kajakerstwem. – *Był to wspólny kolega, ofiarny człowiek. Bardzo współczujemy jego rodzinie – powiedział naszej gazecie prezes trzynieckiego klubu alpinistycznego, Rostislav Tomanec. Taternik zdobywał szczyt razem z kolegą, który go asekurował. – Spadając dwadzieścia metrów w dół rozbił się o skały – Tomanec przybliżył nam przebieg wypadku. – Nie pomógł fakt, że kolega asekurował go na linie.* (dc)

reklama

OCIEPLANIE DOMÓW
WYKONUJE

firma
ADAMIEC
tel: 607 671 527
materiałami

MAMUTHERM
www.mamutstro.cz

POGODA

wtorek

środa

dzień: 18 do 13°C
noc: 12 do 8°C
wiatr: 3-7 m/s

dzień: 19 do 15°C
noc: 10 do 6°C
wiatr: 2-6 m/s

Wielki jubileusz na Kozubowej

W sobotę przed południem prowadzące na Kozubową szlaki zapełniły się turystami. Na górze świętowano 80-lecie dawnego schroniska, postawionego przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski” w 1929 roku. Na ścianie obecnego budynku, będącego własnością prywatną, pojawiła się tablica upamiętniająca Władysława Wójcika, przedwojennego prezesa „Beskidu Śląskiego” i inicjatora budowy schroniska. Odślonili ją były prezes Klubu Czeskich Turystów i prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Klubów Turystycznych, Jan Havelka, oraz Agnieszka Fedorów-Skupień, wicekonsul RP w Ostrawie ds. polonii i kultury.

Więcej na str. 2.

KRÓTKO

Strażnicy pomogą

JABLONKÓW (kor) – Patrole Straży Miejskiej częścię będą odwiedzać osiedle Folwarczek. Mieszkańcy coraz częściej narzekają na hordy nieletnich wyrostków, które nocą kręcą się po Folwarczku i hałasują. – *Często pukają do drzwi mieszkań, a lokatorzy, którzy proszą ich, by tego nie robili, muszą wysłuchiwać obrzydliwych wyzwisk i obelg* – mówi szef jablonkowskich strażników, Paweł Kufa. – *Częstsze kontrole strażników na pewno mogłyby pomóc.*

Piłkarze na nowym

ORŁOWA (ep) – W mieście wyrosło właśnie nowoczesne boisko do piłki nożnej. Nawierzchnia jest wypełniona piaskiem i granulatem gumowym. Jest bezpieczna i trwała. Na boisku trenować będą nie tylko piłkarze, korzystając z niego mogą także dzieci z miejscowych szkół. – *Budowa boiska była finansowana głównie z Regionalnego Programu Operacyjnego. Uzyskaliśmy dotację w wysokości 13,7 mln koron* – poinformowała rzeczniczka orłowskiego Urzędu Miasta, Nataša Cibulková.

Przeszkolą bezrobotnych

KARWINA (ep) – Bezrobotnym z powiatu karwińskiego Urząd Pracy zaproponował nowe możliwości dokształcenia się lub przekwalifikowania. Fundusze na stworzenie Klubu Pracy, kursów re kwalifikacyjnych oraz programów doradztwa zawodowego Urząd Pracy zdobył z unijnego Programu Operacyjnego „Rozwój Źródeł Ludzkich”. Informacje o wszystkich nowościach można uzyskać w urzędach pracy w Karwinie, Hawierzowie, Boguminie, Orłowej i Czeskim Cieszynie.

Milionowy pływak

BOGUMIN (jb) – W bogumińskim Aquacentrum przywitano w piątek milionowego gościa. Właśnie tyłu pływaków skorzystało już z usług tego obiektu od 2005 roku, kiedy to w Boguminie oficjalnie oddano do użytku nowoczesne Aquacentrum. Jak poinformowała naszą gazetę rzeczniczka prasowa bogumińskiego urzędu miejskiego, Lucie Balcarová, Aquacentrum cieszy się w okolicy coraz to większą popularnością. – *W niektórych miastach borykają się ze spadkiem liczby osób korzystających z ofert tamtejszych krytych pływalni, ale statystyki te nie dotyczą Bogumina. Tu sytuacja wygląda zgoła odmiennie* – stwierdziła Balcarová. Dla milionowego gościa bogumińskiego Aquacentrum przygotowano atrakcyjną nagrodę w postaci darmowego karнету na cały rok. Warto też dodać, że do częstych gości Aquacentrum należą Polacy z pobliskich Chałupek i Zabełkowa.

Gott zaśpiewa w Karwinie

KARWINA (jb) – Karel Gott, którego jedni bezkrytycznie uwielbiają, a drudzy nienawidzą za wszechogarniający kicz muzyczny, wystąpi w listopadzie na koncercie w Karwinie. Koncert czeskiego piosenkarza odbędzie się 6 listopada na stadionie zimowym, dziś oficjalnie rusza sprzedaż biletów. 70-letni Karel Gott pojawi się w Karwinie w ramach swojej jubileuszowej trasy koncertowej. Na podium obok artysty pojawią się też czeskie „gwiazdki”, takie jak Leona Machalková i Monika Absolonová, a towarzyszyć im będzie orkiestra Felixa Slováčka.

Wielki jubileusz na Kozubowej

Dokończenie ze str. 1

Na Kozubowej zebrały się w sobotę setki ludzi. Jubileusz 80-lecia budowy chaty przygotowały dwie organizacje: PTTS „Beskid Śląski” oraz Klub Czeskich Turystów. O 9.30 odprawiono mszę świętą w mieszczącej się na górze kaplicy. Potem rozbrzmiała muzyka kapeli „Olza”, były przemówienia, wspomnienia, odsłonięcie tablicy. – *Pierwszym schroniskiem Polskiego Towarzystwa Turystycznego była chata na Ropiczce, wybudowana w 1913 roku, spłonęła jednak w roku 1918* – opowiadał prezes

„Beskidu”, Jan Cymorek – *Następnie „Beskid Śląski” mocno zaangażował się w budowę schroniska na Stożku, ale po podziale Śląska Cieszyńskiego schronisko to znalazło się po polskiej stronie. Z inicjatywy członka zarządu odrodzonego po wojnie Towarzystwa uchwalono decyzję o wybudowaniu własnego schroniska na Kozubowej. Schronisko uroczyste otwarto 8 września 1929 roku. Z trybuny przemawiano do tysięcy ludzi po polsku, czesku i niemiecku.*

W 1967 roku w ścianę budynku wmurowano tablicę upamiętniającą

Władysława Wójcika. Choć zniszczona, ocalała z pożaru, który wybuchł tutaj w 1973 roku. Ogień spalił doszczętnie całe schronisko. Odbudowano je dopiero w latach 80., a dziś jest ośrodkiem prywatnym.

– *Pamiętam, że byłem w drodze do szkoły podstawowej w Bystrzycy, widziałem, jak wyjeżdżały do pożaru wozy strażackie. Dopiero na lekcji dowiedzieliśmy się, że spłonęło ostatnie polskie schronisko w Beskidach. Cała szkoła była w szoku* – wspominał Jiří Kantor, wicewójt Milikowa – gminy, na terenie której

leży Kozubowa. Jak wyglądało dawne schronisko i jakie były jego losy, turyści mogli zobaczyć na wystawie prezentowanej we współczesnym budynku. Bardziej dociekliwi mogli kupić książkę Tadeusza Schulhausera o Kozubowej. Publikację „ochrzczono” wodą z Olzy właśnie w czasie obchodów jubileuszu. Wspomniano także byłego prezesa „Beskidu”, Władysława Janika, który angażował się w przygotowanie jubileuszu, ale go nie doczekał – zmarł w sierpniu tego roku.

ELŻBIETA PRZYCKO

Spotkaliśmy się z papieżem

Dokończenie ze str. 1

Znów, mimo tłumów, nie ma żadnej przepychanki. Pielgrzymi są szczęśliwi ze spotkania z Ojcem Świętym, nie czują zmęczenia. Robią prowizoryczny „piknik” przy autokarach, dzielimy się wrażeniami.

– *Było to piękne przeżycie, ale ludzie mnie zawiedli. Wydaje mi się, że było ich jakoś mało. Gdyby nie Słowacy i Polacy, to byłaby ich zupełnie „garstka”* – mówi Jan Szekandera. Ksiądz Kiwak jest innego zdania. – *Jak na czeskie warunki, ludzi było dużo. Tego nie można porównywać do Polski. Atmosfera była fajna, choć inna niż podczas spotkań z Janem Pawłem II. On pozwalał, by swą radość lub aprobatę jego słów wyrazić skandowaniem czy machaniem chorągiewkami. Uważam, że to było dobre. Ale papieży nie można porównywać – papież to zawsze namiestnik Chrystusa. Samo bycie na mszy z Ojcem Świętym to wielkie przeżycie. To nie to samo, co oglądanie go w telewizorze. Do Watykanu nie każdy się dostanie, ale tu, kiedy przyjechał tak blisko, każdy miał okazję, by się z nim spotkać.*

DANUTA CHLUP

Papież Benedykt XVI w Brnie.

Benedykt XVI w Brnie

Mszę świętą z udziałem Ojca Świętego w Brnie koncelebrowało 40 biskupów i tysiąc księży, w tym 200 zagranicznych. Papieża przywitał w morawskiej metropolii biskup Vojtěch Cikrle, mówiąc, że wita go w domu. Katedra brneńska ma bowiem za patronów św. Piotra i Pawła, a papież jest uważany za następcę św. Piotra. W mszy brał również udział prezydent Václav Klaus z żoną. Na spotkanie z papieżem przybyła liczna grupa zagranicznych pielgrzymów, głównie Polaków i Słowaków. Z dała były widoczne ich flagi. Podczas końcowego błogosławieństwa Benedykt XVI poświęcił również 40 kamieni węgielnych pod budowę kościołów, kaplic i innych obiektów sakralnych oraz przedmioty liturgiczne.

Wczoraj Ojciec Święty odwiedził Stary Bolesławiec. Pokłonił się relikwiom św. Waclawa, odwiedził miejsce, gdzie książę został zamordowany. Potem odprawił mszę świętą i wygłosił orędzie do młodzieży. (dc)

W Suchoj Górnej folklorystycznie

Zespoły folklorystyczne z Zaolzia, Moraw i Polski tańczyły w sobotę w Suchoj Górnej. Motywem przewodnim czwartego już z kolei „Fedrowania z folklorem”, które gmina urządza przy współpracy z Miejscowym Kołem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, była zabawa w gospodzie. Zespoły „Suszanie” i „Błędowanie” z kapelą „Kamraci” przygotowały wspólnie pasmo folklorystyczne „My Dolanie”, przedstawiające obrzędowość górników na Śląsku. Kolejny obrazek folklorystyczny – zabawę winiarzy i strażaków – przedstawił zespół „Kunovjan”. „Köris” z Brna pokazał folklor węgierski. Tradycyjnie wystąpiła ostrawska „Šmykňa”, spod

Krakowa przyjechali „Wolbromiaczy”. Nie zawiódł coraz bardziej popularny w terenie zespół kabaretowy chóru „Sucha”, który tym razem przedstawił się w scenie oddającej atmosferę karczmy.

Chociaż publiczność dopisała i bawiła się przy muzyce do późnych godzin nocnych, organizatorzy czują pewien niedosyt. – *Stosunkowo mało było miejscowych, a przecież głównie dla nich to robimy* – powiedział Janko Mračna, odpowiedzialny za program artystyczny. W przyszłym roku „Fedrowania z folklorem” prawdopodobnie nie będzie, ponieważ zaplanowany jest remont sali w Domu Robotniczym.

(dc) W programie zespołu „Kunovjan” pojawili się nawet strażacy.

Stary budynek poczty wraca do łask

Dawny budynek poczty w Ropiczce, który w 1971 roku mieszkańcy postawili w ramach akcji „Z”, znów nadaje się do użytku. Gmina właśnie zakończyła prace remontowe zrujnowanego obiektu.

Kiedyś mieściła się tu spółdzielnia „Jedność” oraz poczta, potem budynek trafił w ręce prywatne. Właściciele zmieniali się tu kilkakrotnie, ostatni z nich splajtował i budynek wystawiono na licytację – właśnie wtedy kupiła go gmina. – *Budynek był w złym stanie, bo przez 10 lat nie był używany, do środka przeciekała woda, ściany*

niszczyły – mówi wójt Ropiczki, Urszula Waniová. Teraz stara poczta będzie służyć władzom gminy i mieszkańcom. W suterenie wyremontowano pomieszczenia dla miejscowych organizacji, a pokoje na parterze zostały przeznaczone do wynajmu. Na piętrze umieszczona będzie biblioteka z czytelnią i duża sala, którą wykorzystywać będzie Rada Miasta na swoje posiedzenia, odbywać się tu mogą także ceremonie ślubne czy szkolenia. – *Do tej pory na posiedzeniach spotykaliśmy się w ciasnym pomieszczeniu w budynku Urzędu Gminy, ledwo mogliśmy się tam pomie-*

ścić. Nie ma tam także sali obrzędowej, w której można odprawiać śluby – wyjaśnia pani wójt.

Prace remontowe już zakończono, pozostaje tylko wyposażać pomieszczenia. Oficjalny odbiór budynku zaplanowano na 8 października. Inwestycja kosztowała 5,5 mln koron, z czego większą część pokryła dotacja z Unii Europejskiej. Nie jest to jednak koniec napraw w starym budynku. Prace objęły przede wszystkim wnętrze obiektu, a na remont czeka jeszcze fasada. O fundusze na ten cel gmina będzie się starać w przyszłym roku. (ep)

W STYCZNIU ROZPOCZNIE SIĘ REMONT OŚRODKA KULTURY »STRZELNICA«, DLATEGO...

Nie potańczymy na balach

Każdy, kto co roku balował w styczniu czy lutym w Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie, tym razem będzie musiał zmienić plany. Dokładnie 5 stycznia w ośrodku rozpoczyna się wielki remont. Dlatego niektóre z bali zostaną przeniesione w inne miejsce lub nie odbędą się wcale. Ale za to za rok organizatorzy tych imprez będą mieli do dyspozycji wyremontowane i powiększone pomieszczenia.

– Przy sali od strony Olzy powstanie przybudówka, będzie też nowa restauracja. Występujący artyści będą mieli lepsze zaplecze, poprawi się także wyposażenie techniczne – wyjaśnia dyrektorka ośrodka, Olga Humplíková. Do tej pory na widowni mogło zmieścić się około 200 osób, a na balu bawiło się ich około 90. Dzięki powiększeniu sali przybędzie kolejnych kilkadziesiąt miejsc. – Co prawda teraz wiele bali trzeba odwołać, ale w przyszłym roku będą o wiele lepsze warunki – mówi Dorota Havlík, rzeczniczka Urzędu Miasta. W „Strzelnicy” od dwóch lat odbywa się bal miejski, a

jak zaznacza rzeczniczka, organizowanie czeskokoczyńskiego balu w innym mieście miałyby się z celem. Podobnie uznali także organizatorzy Weteranika – balu weteranów Sekcji Akademickiej „Jedność”. – Nasz bal jest ściśle związany z Czeskim Cieszynem i ze „Strzelnicą”, a teraz ma to być jego 15. edycja. Chcieliśmy, żeby był bardziej uroczysty. Dlatego zdecydowaliśmy, że zrezygnujemy z balu i zrobimy go dopiero za rok – mówi organizator Weteranika, Tomasz Burawa.

Nie wszystkie bale zostaną odwołane. Niektóre po prostu przeniosą się w inne miejsce. Tradycyjny „Bal Śląski”, organizowany przez koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Mistrzowicach odbędzie się tym razem w Domu Polskim Żwirki i Wigury w Cierlicku. W „Strzelnicy” organizowano zawsze także bale szkolne. Uczniowie z pobliskiej polskiej podstawówki bawić się będą gdzie indziej, odpowiednie miejsce wybierze dopiero zarząd Macierzy Szkolnej.

FOT. ELŻBIETA PRZYCZKO

Ściana sali balowej od strony Olzy zostanie przesunięta o kilka metrów, dzięki czemu na balach będzie mogło się bawić więcej osób – wyjaśnia dyrektorka „Strzelnicy”, Olga Humplíková.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez Czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Nie tędy droga

Śluszna idea o potrzebie zbliżenia poglądów strony czeskiej i polskiej na przeszłość Śląska Cieszyńskiego, pomimo szerokiej kampanii, szumnych zapewnień, nie przynosi pozytywnych wyników. Raczej odwrotnie.

Powyższe stwierdzenie, a zarazem mój punkt widzenia, historyka zaolziańskiego, pragnę uzasadnić na podstawie dwóch publikacji: „Śląsk Cieszyński. Wybór referatów międzynarodowej konferencji »Śląsk Cieszyński – historia i współczesność we wspólnej Europie«” (Wydawcy wersji czeskiej i polskiej: Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska. Muzeum Těšínska), oraz nawiązującej tematycznie do niej: „Těšínsko země Koruny české. Ducatus Tessinensis – terra Coronae Regni Bohemiae. (K dějinám knížectví od počátku do 18. století)”, Muzeum Těšínska, Irena Korbelařová – Rudolf Žáček. Moja recenzja nt. publikacji pierwszej pojawiła się w „Zwrocie” nr 1/2009, dlatego uwagę skoncentruję na pozycji drugiej, autorstwa historyków czeskich. Wykorzystując również folder książki. Recenzję książki z prawdziwego zdarzenia pozostawiam fachowcom.

Wzajemne zbliżanie, pogłębianie wzajemnych stosunków jest rzeczą jak najbardziej pożądaną. I rzeczywiście sporo robi się w tym kierunku w dziedzinie politycznej, kulturalnej, a szczególnie gospodarczej. Okazuje się, że łatwiej jednać o teraźniejszości i przyszłości, gorzej o przeszłości. Szkoda tylko, że na polu historii trudno doszukiwać się pozytywnych efektów, co jest rzeczą niezwykle ważną dla wytwarzania mentalności dobrych stosunków międzyludzkich na Zaolziu.

Już pierwsza publikacja wzbudziła szereg zastrzeżeń, druga, będąca w pewnym sensie kontynuacją pierwszej, zastrzeżenia te pogłębiła. Tym bardziej, że wg folderu: Kniha „Těšínsko – země Koruny české” představuje první moderní českou syntézu středověkých a raněnovověkých dějin Těšínska. Na rozdíl od svého předchůdce, Dějin Těšínska z pera dr. Františka Slámy, vydaných roku 1889, je výklad dějin tohoto knížectví postaven na dlouholetém studiu písemných pramenů uložených v domácích i zahraničních archívech s využitím moderních kritických postupů historiografie. Dla ścisłości dodam, że recenzentami publikacji byli PhDr. Karel Müller i polski naukowiec prof. dr hab. Stanisław Senft i by-

łoby ciekawe zaznajomić się z ich opiniami książki.

Pragnę podzielić się z czytelnikiem kilkoma zastrzeżeniami dotyczącymi wydawnictwa publikacji. Książka rzeczywiście jest dziełem naukowym, starannie wydana w pięknej oprawie graficznej, ale z podtekstem politycznym. Świadomie czy nieświadomie upewnia w społeczeństwie czeskim przekonanie o słuszności przynależności Cieszyńskiego do Czech. Pracę orientowano na zagadnienia ustrojowe, własnościowe, gospodarcze, ale bardzo powierzchownie i jednostronnie potraktowano prawdziwy charakter ludności miejscowej, zwłaszcza jej mowy potocznej. Np. trudno zgodzić się ze stwierdzeniem: „dominantní postavení českého jazyka na Těšínsku”, a niektóre określenia przypominają trochę poglądy Jožy Vochali o popolszczonych Morawcach w unowocześnionej formie. Należało też głębiej potraktować wyznaczony w podtytułach wiek XVIII. Również orzeczenie: „Celková podoba této první moderní české syntézy starších dějin Těšínska je výsledkem spolupráce a pochopení mnoha jednotlivců z českých i zahraničních institucí” budzi wątpliwości, bowiem trudno przypuszczać, że polscy historycy zgadzają się z taką interpretacją przeszłości Księstwa Cieszyńskiego.

Tu pozwolę sobie poniekąd zboczyć z tematu. Historycy polscy wprawdzie zajmują się dorywczo w ramach swych programów badawczych sprawą Zaolzia. Należałoby wszakże przeanalizować ich poczynania, służące ludności zaolziańskiej w walce o zachowanie polskości i ratowanie dorobku na tym polu. Moim zdaniem, są mocno niewystarczające.

Szkoda, że w skądinąd cennym zestawie literatury tematu w książce, wśród ok. 400 pozycji zabrakło takich prac, jak: A. Adamus „Jazyková otázka ve školství na Těšínsku”, Ostrava 1930; J. Chlebowczyk: „Nad Olzą”, Katowice 1971; M. Jagiełło: „Partnerstwo dla przyszłości”, Warszawa 2000; J. Londzin: „Polskość Śląska Cieszyńskiego”, Cieszyn 1934; K. Nitsch: „Dialekty polskie Śląska”, Kraków 1939; J. Pilch: „Polskie pierwodruki cieszyńskie”, Cieszyn 1920; W. Sworakowski: „Polacy na Śląsku za Olzą”, Warszawa 1937; J. Vochala: „Vývoj národnosti a jazykové otázky na Těšínsku”, Frýdek 1924; S. Zahradnik – M. Ryczkowski: „Korzenie Zaolzia”, Warszawa – Praga – Trzyniec 1992.

Zbliżenie (bo ujednolicenie jest raczej nie-realne) poglądów historyków czeskich i pol-

skich na przeszłość Śląska Cieszyńskiego jest niewątpliwie potrzebne, chwaty godne, ale budujmy przyszłość, pamiętając równocześnie o historii.

Uważam, że do tego jest potrzebne z kolei solidne opracowanie wieku XIX, najbardziej istotnego dla sprawy. W opracowaniu takim przejawiają się konsekwencje interpretacji omawianej pracy, sprawdzają jej słuszność, a zarazem autorzy pracy powinni ustosunkować się do wciąż kielkującej teorii o popolszczonych Morawcach, głoszonej przez J. Vochalę oraz do orzeczenia wybitnego historyka czeskiego, Aloisa Adamusa, które tutaj przytaczam w oryginale: (...) „Veškerá moc pochází z lidu, a na Těšínsku učilo se tak dlouho česky, dokud lid neměl moci. Jakmile přišel k moci, odstraňoval to, co mu bylo úřady vnuceno. Čeština ustupovala cestou přirozenou, a nebyti průmyslu v Ostravě a na Orlovsku, byla by ustoupila až na břehy Ostravice. Každý spravedlivý Čech nebyl by v tom viděl bezpráví, nýbrž právo přirozené” (Alois Adamus: „Jazyková otázka ve školství na Těšínsku”. V Mor. Ostravě 1930, s. 20.).

STANISŁAW ZAHRADNIK, Trzyniec

Być sobą?

Ubiegłe stulecie, dla tubylczej ludności polskiej na Zaolziu, nie było zbyt taskawe. Zwążywszy w ilu krajach od czasów monarchii austro-węgierskiej, od zakończenia I wojny światowej nasi przodkowie i my żyliśmy? Ile razy zmieniano tu granice państwa, nie pytając miejscowych działaczy o zgodę? Co wszystkim nasi przodkowie przeżyli, wycierpieli i za co ginęli? Niektórzy na przemian uczęszczali do trzech szkół narodowych w myśl rzuconego hasła „Kogo chleb spożywasz, tego pieśń śpiewaj”. Kto tak nie śpiewał, często bywał pozabawiony pracy i chleba. W wielu wypadkach mieszkańcy nie byli zdolni zachować języka i wiary przodków, zmieniali narodowość jak brudną koszulę, stali się ateistami! Ludzie u steru, często przybysze, nami rządzą, nie widząc łez w oczach tubylczej ludności, byli zadowoleni jak miejscowi chylą czoła i idą śladem wybranych panów! Jestem starym, może nad grobem stojącym człowiekiem. W życiu coś przeżyłem! Znałem w wiosce pozabawionych pracy obywateli. Widziałem wkraczające Wojsko Polskie i wiwatujących mieszkańców w 1938 roku. Pytałem za co? I płakałem kiedy już 2 i 3 września 1939 roku gestapo zabierało do obozów koncentracyjnych wie-

lu miejscowych Polaków, kwiat wioski. Wielu pojmanych nie powróciło do domu. W Ostasz-kowie, Katyniu rozstrzelano znanych działaczy. W straszliwej wojnie na różnych polowiskach ginęli jako żołnierze w mundurach, młodzi obywatele, zaś wielu żołnierzy gen. Andersa nie mogło powrócić w ojczyście strony, musieli szukać schronienia w Polsce czy w krajach zachodnich. Od niewypału zginęli i młodzi chłopcy po wojnie. Zaś wielu mieszkańców opuściło po roku 1945 wioskę lub było wypędzonych, szukało schronienia w Polsce. Smutny los spotkał zwolnionego więźnia NKWD Czyżza.

Wierzyłem w sprawiedliwość ludzką, równouprawnienie wszystkich obywateli Zaolzia. Tymczasem jestem mocno zwiedzony, kiedy widzę upadające polskie szkolnictwo, stulecie szkolnictwa naszych przodków.

Kiedy czytam jak w niektórych wioskach czy miastach demokratycznie (nie wiem czy użyłem tego właściwego słowa) załatwiają sprawę dwujęzycznych tablic. Zaś tam gdzie tablice już powstały są czasem zamazywane polskie napisy i trzeba je odnowić. Tu pytam, kto nam wychowuje i gdzie tak niezyciwe społeczeństwo? Należy może zawołać „Lomikare, lomikare”! Wspominając o Zaolziu, pytam historyków czy rzeczywiście pan prezydent CSR dr. Edwar Beneš wystosował dnia 22.9.1939 list do prezydenta Polski prof. Ignacego Mościckiego w sprawie Zaolzia, o którym nikt z mężów stanu Polski, nawet premier Putin nie wspomnieli. Była to niewiedza, czy nie warto o Polakach na Zaolziu wspominać, którzy z różnych powodów się klóć! Klóci się matka z córką, ojciec z synem, na Zaolziu przed Cieszynem. Zaś dopóki klócić się będziemy, równoprawności na Zaolziu nie zdobędziemy! Będziemy wyśmiewani, wszędzie pomijani, za życia i po śmierci. Zgoda buduje.

ALFRED KOŁORZ, Datynie

Dużo chochlików

Szanowny panie redaktorze, jestem stałą czytelniczką „Głosu Ludu”, czytam wiernie całą gazetę. Jest ciekawa. Co mnie boli, to to, że jest w niej dużo drukarskich chochlików, a marginesy są nierówne. Pozwolę sobie zauważyć, że ulotki reklamowe są precyzyjnie poskładane i estetycznie działają na oko. Dziękuję za zrozumienie, mam nadzieję, że doczekamy się ulepszeń! Z całym szacunkiem pozdrawia i zdrowia życzy całej redakcji czytelniczka.

J. SZKANDERA

Tyłu tytułów jeszcze nie było

Zbliża się 17. edycja Trzynieckiego Babięgo Lata Filmowego, która odbędzie się w dniach 7-11 października pod patronatem prasowym „Głosu Ludu”.

O odpowiedź na kilka pytań poprosiłem dyrektora festiwalu, Tadeusza Wantułę.

Czym tegoroczny festiwal będzie się różnił od poprzednich?

W tym roku po latach rezygnujemy z retrospekcji mistrzów poszczególnych kinematografii. W zamian wprowadzamy motyw przewodni, który będzie towarzyszył całemu festiwalowi. Chodzi o postać zbójnika Janosika, która w różnych opracowaniach filmowych pojawi się na festiwalu aż kilka razy. Ogłosiliśmy też nowe konkursy – fotograficzny oraz na wideo-reportaż z wędryńskiego Złotu. Właśnie teraz zajmujemy się ich podsumowaniem, zwycięskie prace zostaną przedstawione na festiwalu.

Tradycją festiwalową jest konkurs debiutów, w którym współzawodniczą reżyserzy ze swoimi pierwszymi dziełami kinematograficznymi. Jak zapowiada się tegoroczna edycja?

Kino środkowoeuropejskie przeżywa niezwykle boom początkujących reżyserów. Pokażemy aż 11 debiutów artystycznych różniących się stylem i treścią. Tyłu tytułów jeszcze nie było. Nagrody będą przydzielone przez profesjonalne jury – studencki gabinet cieni, wyłoniony na podstawie konkursu Złota Recenzja, oraz przez

Tadeusz Wantuła

publiczność festiwalu. Z pewnością wszystkich czeka trudna praca.

Czy zostanie wyświetlony również film Agnieszki Holland i Kasi Adamik „Janosik”?

Oczywiście, to przecież najnowsze opracowanie motywu przewodniego naszego festiwalu. Film ten został zrealizowany z wielką pompą. Jestem bardzo ciekaw reakcji widzów.

Na piątkowy wieczór zaplanowano koncert grupy Blue Machine. Czy na tę decyzję miał wpływ sukces grupy na Zlocie?

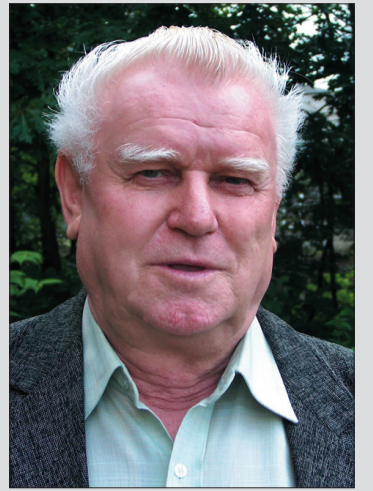
Po Zlocie otrzymaliśmy bardzo wiele pozytywnych reakcji, więc postanowiliśmy ponownie zaprosić tę grupę. Sądymy, że wspaniały kontakt kapeli z publicznością w kameralnych warunkach kina będzie miał jeszcze bardziej bluesowy charakter.

Czy chciałby pan zachęcić widzów do przyścia na festiwal?

Festiwal stwarza okazję, aby za minimalne pieniądze obejrzeć cały przekrój polskiej, czeskiej i słowackiej twórczości filmowej ostatniego sezonu. Karnet na cały festiwal kosztuje zaledwie 400 koron. Będzie też sporo okazji do spotkań z twórcami filmowymi. Warto też wspomnieć o towarzyskim wymiarze imprezy.

Rozmawiał:
TOMASZ PUSTÓWKA

Bolesław Mrózek

Jestem absolwentem Akademii Górniczej w Ostrawie, pracowałem na kopalni w Karwinie, a potem w Biurze Projektów Górniczych w Ostrawie. Pochodzę z Karwiny-Darkowa, później przeprowadziłem się do Karwiny-Granic, ale jestem związany z darkowskim kołem PZKO. Od dziewięciu lat jestem na emeryturze. Wolny czas zajmuje mi działalność społeczna. Pracuję w zarządzie darkowskiego koła PZKO, zajmuję się głównie organizowaniem imprez kulturalnych, planowaniem naszej działalności na cały rok. Mamy dużo imprez, do najbardziej znanych należy na przykład „Darkowska jesień”. Od 1955 roku śpiewam w miejscowym chórze „Lira”. W przyszłym roku będziemy organizować akademię z okazji stulecia śpiewactwa w Darkowie. Mam dwie córki, starsza jest lekarzem hematologiem w szpitalu w Karwinie-Raju, a młodsza wykłada na Uniwersytecie w Cieszynie. Jeden zięć jest lekarzem, a drugi, podobnie jak ja kiedyś, pracuje na kopalni. (ep)

Bolesław Fukała

Mieszkam w Karwinie, obecnie jestem na emeryturze i opiekuję się synem, który jest inwalidą. Pochodzę z Orłowej-Poręby, tam chodziłem do Szkoły Ludowej – w jej budynku mieści się teraz Miejsce Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Później uczyłem się w szkole podstawowej w Łazach. Dziś już nie istnieje. Pracowałem w różnych zawodach: zaczynałem jako malarz pokojowy, potem pracowałem w policji, dorysować długo byłem zatrudniony na kolei. Byłem również wychowawcą w ośrodku pomocy osobom niepełnosprawnym „Galaxia” w Karwinie. Od lat młodzieńczych moją największą pasją był śpiew. Należałem do chóru męskiego „Hasło” w Orłowej, w chórze śpiewałem także w wojsku, a teraz śpiewam w trzech karwińskich zespołach: „Przyjaźń”, „Hejnał-Echo” oraz w chórze przy kościele ewangelickim. Inne moje zainteresowania to turystyka rowerowa oraz czytanie. Należę do PTTS „Beskid Śląski”. (ep)

W Cieszynie jest coś niezwykłego

Czy przyjadę na 1200-lecie legendarnego założenia Cieszyna? Prawdziwie wykonać „Cieszyńską” może tylko Jaromir Nohavica. Wszystkie inne wykonania, zawsze będą wtórnymi – mówi Artur Andrus, dziennikarz i artysta kabaretowy.

Przed tygodniem w dawnym Pałacu Larischów Artur Andrus zachwycał widownię dziesiątkami anegdot, kabaretowymi piosenkami, a przede wszystkim wykonaniem „Cieszyńskiej”, która od tygodni utrzymuje się w czołówce radiowej listy przebojów Programu Trzeciego. Artysta zaśpiewał ją tego wieczoru po raz pierwszy publicznie. Tuż po koncercie *Gazetacodzienna.pl* opowiedział o swojej przygodzie z tym wyjątkowym utworem Jaromira Nohavicy.

Jak to się stało, że wziął pan udział w nagraniu płyty „Świat wg Nohavicy” i dlaczego zaśpiewał pan akurat „Cieszyńską”?

Od kilku lat jestem zafascynowany tym, co robi Jaromir Nohavica. To jest zjawisko, jakiego dawno nie było, nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie. To, że zaśpiewałem „Cieszyńską”, jest efektem wizyty Jaromira w Łódzkiej Piwnicy Artystycznej „Przechowalnia” u Andrzeja Ponięckiego i Eli Adamiak wiele lat temu. Razem z Andrzejem postanowiliśmy zrobić coś na jego cześć i ja wtedy „Cieszyńską” przerobiłem na „Łódzką”, zmieniając klimat z poważnego na kabaretowy. Jakiś czas później Tolek Muracki, który przetłumaczył większość tekstów Nohavicy, zwrócił się do mnie, bym zaśpiewał „Cieszyńską”. To było trochę stresujące. Po pierwsze dlatego, że mam duży szacunek dla tych piosenek i uważam, że one są prawdziwe tylko w wykonaniu Nohavicy. Po drugie, ja nie jestem piosenkarzem ani aktorem, bym śpiewem czy interpretacją zachwycić ludzi. Postanowiłem więc, że wejdę do studia i nagram ją najprościej, jak to jest możliwe, tak jak opowiadałbym historię kogoś, kto myśli o tym, jak by to było, gdyby urodził się sto lat temu. Poprosiłem, by zanim piosenka w moim wykonaniu znajdzie się na płycie, została zatwierdzona przez Jaromira. On zadzwonił do mnie potem i powiedział, że podoba mu się dyktans, z jakim tę piosenkę zaśpiewałem. Tak było

Wcześniej tylko przejeżdżałem przez Cieszyn. Samo miasto bardziej znam z piosenek Nohavicy – mówi Artur Andrus.

z nagraniem „Cieszyńskiej”, a to, co się później stało z tym utworem, przeszło moje najśmielsze oczekiwania. Jeżeli słuchaczom rzeczywiście tak bardzo się spodobało, to przede wszystkim dzięki Nohavicy, Tolkowi Murackiemu oraz muzykom. Ja jestem gdzieś na końcu tego szeregu.

Czy to pana pierwsza wizyta w Cieszynie?

Wcześniej tylko przejeżdżałem przez Cieszyn. Samo miasto bardziej znam z piosenek Nohavicy. Dopiero przy okazji tej wizyty, będę mógł go zwiedzić. Założyłem sobie, że pochodzę po Cieszynie, obejrzę te miejsca, o których mowa w piosence. U Larischów już wystąpiłem, co bardzo mnie cieszy. To co udało mi się zobaczyć do tej pory, robi na mnie takie wrażenie, jakie miałem właśnie z piosenek Nohavicy. Jest tu coś niezwykłego. Nie dziwię się, że Jaromir tak często opisywał to miasto w swoich utworach.

W przyszłym roku Cieszyn będzie obchodził 1200-lecie legendarnego założenia. Wie- lu mówi o „Cieszyńskiej” jako o idealnym

hymnie na ten jubileusz i wśród gości, którzy mieliby zostać z tej okazji zaproszeni, widzi pana. Czy przyjąłby pan takie zaproszenie, gdyby się pojawiło?

Prawdę mówiąc nie wiem. Wciąż podkreślam, że prawdziwie wykonać „Cieszyńską” może tylko Jaromir Nohavica. Wszystkie inne wykonania, zawsze będą wtórnymi. Gdyby wybierano najważniejsze dla Cieszyna piosenki, ten utwór niewątpliwie powinien się wśród nich znaleźć. Nie uchylam się przed niczym. Jeśli pojawi się taki pomysł, do którego ja będę pasował, chętnie przyjadę. Po tym występie wiem na pewno, że będę chciał tu jeszcze wracać. „Cieszyńska” mówi o życiu wielu osób z tamtych czasów. Ale przy tym wszystkim jest piosenką bardzo prywatną. To nie jest pieśń masowa, która mogłaby być grana przez orkiestry i śpiewana na stadionach. Proponowałbym, żeby o „Cieszyńską” się troszczyć, ale nie „szastać” nią za bardzo.

Rozmawiała:
JOANNA URBAŃSKA/Gazetacodzienna.pl

PO 71 LATACH PRZERWY DO WISŁY POWRÓCIŁ BIEG KELNERÓW

Z tacą na czas

Siedem dekad i jeden rok czekała Wisła na wznowienie biegu kelnerów. Biegu, który nie ma chyba odpowiednika w żadnym zakątku świata. W przedostatnią sobotę w Wiśle wrócili wspomnienia...

Zaczął się rok przed wybuchem II wojny światowej. 31 lipca 1938 roku w Wiśle, już znanej miejscowości rozpropagowanej przez Bogumiła Hoffa i przyjaciela Bolesława Prusa – Juliana Ochorowicza, ale nie w takim stopniu jak dziś, odbyły się I Ogólnopolskie Zawody Pracowników Gastronomii. Na starcie stanęło około 100 zawodników. Do pokonania mieli trasę o długości 3 kilometrów. Ubrani byli, jak na kelnerów przystało, w eleganckie fraki, w rękach trzymali tace z napojami. O przelewkach nie było mowy – dosłownie i w przenośni. Za każde wylane trzy centymetry sześcienne napoju naliczano dwa punkty kar-

ne. Zawody wygrał Ernest Zygmunt Husar. Wprawdzie na metę dotarł jako drugi, ale najszybszy zawodnik został zdyskwalifikowany.

– *Gastronomia to było całe jego życie. Często opowiadał o tym biegu. Niestety nie zachowało się wiele pamiątek z tego wydarzenia. Wystartował w zawodach mając 36 lat. Pracował wówczas w restauracji Pod Jeleniem w Cieszynie. Poza tym obsługiwał klientów m.in. w Oazie w Wiśle i restauracji Kuracyjnej w Ustroniu – wspomnieli Jerzy Husar z Ustronia, syn pierwszego zwycięzcy, który przyglądał się sobotnim zmaganiom kelnerów. Po centrum Wisły, tak jak 71 lat temu, znowu biegali kelnerzy z tacami. Biegali to może za dużo powiedziane. Groźba punktów karnych za wylanie najmniejszej ilości napoju studziła zapędy uczestników, którzy całą trasę pokonywali szybkim marszem, a dopiero wpadając na metę włączali piąty bieg. Jerzy Husar z podziwem patrzył na zawody, choć o zawodnikach ma raczej wyrobione zdanie. – Dzisiejsi kelnerzy nie żyją tym zawodem. W*

Jerzy Husar, syn zwycięzcy pierwszego biegu z 1938 r.

czasach mojego ojca wszyscy kelnerzy byli z powołania, to było całe ich życie – dodał Husar. Pytany, czy nie myślał o reaktywacji biegu, przyznał się, że nigdy nie wpadł na taki pomysł. – Być może te biegi byłyby już wcześniej kontynuowane, gdyby nie wybuch wojny, dużo później stanu wojennego – dodał.

Pierwszy bieg z 1938 roku i druga jego edycja sprzed kilku dni miały nie tylko podobne zasady. Tak jak przed wojną, tak i w sobotę cenne były nagrody, choć innego kalibru. W zbiorach Muzeum Beskidzkiego w Wiśle jest album, w którym znajduje się zdjęcie przedstawiające trofea z pierwszego biegu. Pierwszą nagrodą dla zwycięskiej reprezentacji był puchar, który ufundowała wytwórnia koniaków z Bielska. Z kolei zwycięzca indywidualny dostał markowy zegarek firmy Doxa. Czas się zmieniły, jedną z tegorocznych nagród

był... wyjazd do Brukseli. – *Od dawna myśleliśmy o reaktywacji zawodów. Na przeszkodzie trzy razy stanął brak funduszy. Teraz wreszcie się udało, mam nadzieję, że następne zawody odbędą się za rok, a nie za 71 lat – mówił na mecie Paweł Bragiel, organizator zawodów ze stowarzyszenia „Imko Wiselka”.*

Pierwsze zawody odbyły się w Wiśle w 1938 roku. Zespołowo wygrała Gdynia i to temu miastu przypadła w udziale organizacja kolejnej edycji mistrzostw. Miała miejsce w 1939 roku. Mistrzostwa w Bydgoszczy w 1940 z wiadomych względów zostały odwołane. Impreza wróciła do Wisły po 71 latach. Publiczność i tym razem dopisała. Z tą różnicą, że elegancko ubranych kuracjuszy zastąpili ubrani bardziej na sportowo i luźno mieszkańcy oraz wczasowicze.

TOMASZ WOLFF

Pierwszy bieg kelnerów w Wiśle odbył się jeszcze przed II wojną światową.

PRYZNANO NAGRODY KULTURALNE POWIATU CIESZYŃSKIEGO

Docenieni za tradycję

Twórczość artystyczna, upowszechnianie kultury oraz ochrona wartości kulturowych – to kategorie, w których po raz kolejny przyznano kulturalne nagrody powiatu cieszyńskiego. Założenie jest takie, żeby uhonorować tych, dla których od codziennej papki i popkultury, ważniejsze są przywiązanie do tradycji, umiłowanie Śląska Cieszyńskiego.

Zestawienie kultury masowej z tradycją dobrze widać na przykładzie profesora Józefa Knopka, grafika z Uniwersytetu Śląskiego, który kulturalną nagrodę im. księdza Leopolda Jana Szersznika otrzymał w kategorii twórczość artystyczna. – *Grafika warsztatowa w dzisiejszych czasach jest słabo dostrzegana. W Katowicach i Krakowie ostatnio odbyło się biennale grafiki, które zostało przez media praktycznie niezauważone – mówi profesor. – Co innego, jak są zawody sportowe, kiedy na boisko wybiegają piłkarze – dodaje grafik, który ma góralskie korzenie. Jego babka wywodzi się z Cieńkowa pod Baranią Górą. Dlatego wyróżnienie nagrodą księdza Szersznika jest dla niego bardzo cenne, bo pochodzi „tu stela”.*

Dwa dni wątpliwości

Józef Knopek miał profesora malarza, który powiadał, że artysta powinien przez pięć dni w tygodniu być pewnym tego, co robi, a przez kolejne dwa dni mieć wątpliwości. Cieszyński profesor śmieje się, że u niego jest na odwrót. Może gdyby uprawiał bardziej medialny rodzaj sztuki... Wątpliwości nie ma za to Jerzy Wałga, rzemieślnik z Cieszyna. Jest przekonany, że jako jedyny z Polsce wykonuje cieszyński. To broń, która ma bardzo długą tradycję. Rusznikarstwo artystyczne uprawia od 40 lat, a wszystko zaczęło się od jego wizyt w Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

– *To broń pięknie zdobiona, inkrustowana kością słoniową, masą perłową. Pełna jest motywów roślinnych i mitologicznych. Działalność pierwszych rusznikarzy jest datowana na koniec XVI wieku. Od tego czasu minęło tak wiele czasu, że broń była cały czas unowocześniana i upiększana – mówi laureat w kategorii twórczość artystyczna.*

Rap po góralsku

W kategorii upowszechnianie kultury kapituła postanowiła przyznać

nagrodę Władysławowi Wilczakowi, kierownikowi artystycznemu Estrady Ludowej „Czantoria”, oraz całemu zespołowi. To docenienie zasług, a w szczególności pielęgnowania tradycji. „Czantoria” jest rozmiłowana w Beskidzie Śląskim, na ostatniej płycie posłuchamy pieśni o Czantorii czy słynnego hymnu zaolziańskiego autorstwa Jana Kubisza „Płyniesz Olzo”. Władysław Wilczak pytany o tradycję, śpiew, mówi, że nie jest z tym dobrze. Znalazł jednak sposób, żeby przyciągnąć młodych do zespołu.

– *Wyciągnąłem do nich rękę i stworzyłem rap na ludowo – śmieje się, kiedy widzi moje niedowierzanie. – Tak, rap na ludowo. Bo rap to nic innego, jak średniowieczne dramaty kościelne, wówczas recytowane, do których dołożono okładkę typu tekstowego, i to jest wszystko. Dzięki takiemu zabiegowi od razu mam 40 osób w zespole – dodaje Władysław Wilczak.*

Choć są i takie osoby, które nie trzeba przekonywać do występów. Klaudia Dytko i Izabela Kuś występują w „Czantorii” od kilku lat. Reakcje ich znajomych są różne.

– *Niektórzy mówią, że to „wie-*

Estrada Ludowa „Czantoria” została nagrodzona za upowszechnianie kultury.

śniactwo” chodzić w stroju cieszyńskim. A my jesteśmy z tego dumne, nie przejmujemy się docinkami – przyznają zgodnie.

Starszym nie chciało się tupać...

Góralski rap miał premierę podczas dożynek. Program nie wszystkim się spodobał, zwłaszcza starszym członkom „Czantorii”. – *Nie chcieli*

klaskać i tupać nogami – wspomina Władysław Wilczak.

Rudolf Czyż, który w zespole jest od początku, potwierdza: „Marian Żyła, założyciel „Czantorii” szczególnie pielęgnował pieśniczki cieszyńskie. Pan Władysław też pielęgnował, ale dokonuje przeróbek, stylizuje je”.

Młodzi by powiedzieli, że są po liftingu. TOMASZ WOLFF

WTOREK 29 WRZEŚNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedyńki **9.00** Jedyńkowe przedszkole **9.30** Koszmarny Karolek (s.) **9.40** Małe zoo Lucy **9.55** Bunio i Kimba **10.05** Powrót do przyszłości **11.05** Kuchnia z Okrasą **11.25** Podróżnik - Bora Bora **11.45** ZUS dla ciebie **11.50** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Tak jak w Unii **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Dookoła świata z Tippi **14.30** Errata do biografii **15.00** Wiadomości **15.15** Ranczo (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.55** Gotowi na ślub - kulisy **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Wyspa Harpera (film USA) **21.20** Ślepy tor (film USA) **23.20** Bronisław Wildstein przedstawia **0.00** Zimny pot (film franc.) **1.40** Notacje - Izabella Wilczyńska-Szalawska.

TVP 2

5.55 Sophie - panna młoda mimo woli **6.55** Teologa zatrudnię... **7.20** Doktorologia stosowana - Traumatologia **7.50** Milly i Molly **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Moja rodzinka **11.35** Magnum **12.30** Lotko.tv **13.05** Bijące serce Chin Hunan **13.55** Córki McLeoda (s.) **14.55** Fort Boyard **15.55** M jak miłość (s.) **16.50** M.A.S.H. (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Koło fortuny **18.30** Złotopolscy (s.) **19.00** Kabaret TOP, czyli Kabaretowa Lista Przebojów **19.30** Demoniczne kobiety Witkacego **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.35** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.45** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.45** Panorama **23.25** Jasne błękitne okna (film pol.) **1.10** Trzy kolory. Biały (film kopr.).

TV KATOWICE

5.55 Info poranek **7.45** Aktualności

JASNE BŁĘKITNE OKNA

Obyczajowy, 105 minut, Polska 2006

TVP 2, wtorek 29. 9., godz. 23.25
Reżyseria: Bogusław Linda
Występują: Beata Kawka, Joanna Brodzik, Wiktoria Kiszakiewicz, Weronika Asińska, Olga Jankowska

Beata i Sygita wychowywały się razem w niewielkich Maciejowicach. Ich drogi życiowe rozeszły się. Sygita została na prowincji, wyszła za mąż i urodziła dziecko. Beata wyjechała. Z dała od domu, w wirze stresującej pracy zawodowej, często czuje się samotna. Jedną rozmowa telefoniczna sprawia, że kobieta postanawia odwiedzić rodzinne miasteczko, spotkać się z przyjaciółką i przywołać wspomnienia dawnych lat. Obie panie chcą odbudować relacje, które je łączyły, lecz niespodziewane okoliczności wystawiają je na ciężką próbę.

7.50 C.U.D. zdrowia **8.01** Gość poranka **8.23** Info traffic **8.34** Info poranek **8.45** Schlesien Journal **9.10** Gość poranka **10.00** Gość poranka **11.15** Info świat **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Relacje **17.00** Wokół nas **17.30** Aktualności **17.42** Mam świetną pracę **18.00** Aktualności **18.40** Bliżej natury **19.10** Tropiciele **19.25** TV Katowice zaprasza **19.47** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.45** Plus minus **0.00** Suweniry **1.05** ZSC Lions Zurich - Chicago Blackhawks, Victoria Cup.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Stan oblężenia (film USA) **22.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **0.30** Casanova (film kopr.).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Tomasz i gwiazdka **8.50** Teraz prowadzi dziadek z babcią **9.00** Ktoś stoi za drzwiami (pr. roz.) **9.50** Nie wiadomo, kiedy świt (teatr TV) **11.00** Kawiarenka wcześniej urodzonych **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.05** Tip i Tap (s. anim.) **15.20** Kochamy operę (pr. cykl.) **15.40** Nauka jest zabawna (pr. cykl.) **16.05** Pomagajmy sobie **16.25** Śpiewanki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Tajemnice wody **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) **20.50** Wszystko party (talk show) **21.40** Pogromcy długów (mag.) **22.10** Siły pierwotne (s.) **23.05** Blues ze Sta-

rej Piekarni (pr. muz.) **23.45** Wełtawa w obrazach (cykl dok.) **0.05** Córki McLeoda (s.) **0.50** Górale z wyboru (dok.) **1.10** Ratujmy tygrysa (dok.) **2.00** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Kosmopolis (mag.) **9.40** Przez nowy próg **10.05** Sprawa dla ombudsmana **10.20** Taksówka **10.50** 168 godzin (pr. publ.) **11.15** Między nami zwierzętami (mag.) **11.50** Za szkołą **12.20** Běchovice 2009 **12.40** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **14.50** Fokus TVC24 **15.15** Wełtawa w obrazach (cykl dok.) **15.35** Cudowny świat (cykl dok.) **16.10** Delacroix: Wolność wiódca lud na barykady (dok.) **17.00** Usługi na naszych usługach **17.20** Prawie pogodnie (cykl dok.) **17.35** Praga, miasto wież (pr. cykl.) **18.00** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Angielski - Ekstra **19.30** Meduza (lista przeb.) **20.00** Miłość blondynki (film czes.) **21.20** Tobruk - piasek i wahadło wojny (dok.) **21.50** Film o serialu „Opowiadaj” **22.05** Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Piękno europejskich wybrzeży **23.20** Musicblok (mag.) **23.50** Dwugłos **0.15** Retro (mag.) **0.45** Wieczór na temat... **2.00** Stulecie latania.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Hotel marzeń: Sesele (film austr.-niem.) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.10** Strażnik Teksasu (s.) **14.10** Dowody zbrodni (s.) **15.05** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przechodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.15** 112 (mag.) **22.55** Sahara (film austral.) **1.00** W stronę gór (s.) **2.15** Poradnik domowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.10** Tom i Jerry (s. anim.) **7.30** Reba (s.) **7.55** Pomoc domowa (s.) **8.25** M.A.S.H. (s.) **8.55** Nieustraszony (s.) **9.55** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.50** To morderstwo, napisała (s.) **11.45** Jordan (s.) **12.40** Reba (s.) **13.10** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Chirurdzy (s.) **15.40** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** Czarodziejki (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Pr. o czeskiej gastronomii **22.25** Powrót do życia (s.) **23.25** Sprawiedliwość (s.) **0.30** Rewir Wolfa (s.) **1.25** Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 30 WRZEŚNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedyńki **9.00** Domisie (s. anim.) **9.30** Strażnicy Dobrej Nowiny **10.00** Tam i z powrotem **11.05** Między mamami **11.25** Wizje przyszłości **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Eko-reporter **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Na zdrowie **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.15** Przyszań - Lekcja wychowawcza **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.55** Gotowi na ślub - kulisy **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Przyszań Przyjaciółki **21.25** Boska kraina (film kanad.) **23.05** Na tropie **23.30** Maddie **0.30** Blizny przeszłości (film USA).

TVP 2

5.55 Sophie - panna młoda mimo woli **6.55** Znaki czasu **7.20** Doktorologia

stosowana - Hepatologia **7.50** Milly i Molly **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Święta wojna ZOO **11.30** Magnum **12.25** Lotko.tv **12.55** Zamknięty świat Adama (film kopr.) **13.55** Córki McLeoda (s.) **14.50** Fort Boyard **15.55** M jak miłość (s.) **16.55** M.A.S.H. (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Jeden z dziecięciu **18.30** Wojciech Cejrowski bosso przez świat - Vanuatu **19.00** Dzieciaki górą (teleturniej) **19.30** Festiwal Dialogu Czterech Kultur - Łódź **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **21.35** Trzeci oficer (s.) **22.45** Panorama **23.25** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.15** Rok 1983 - Na krąwędzi zagłady.

TV KATOWICE

5.55 Info poranek **7.45** Aktualności **7.50** TV Katowice poleca **8.01** Gość poranka **8.25** Przegląd prasy **8.45** To brzmi... **9.10** Korespondent TVP o poranku **9.17** Przegląd prasy **10.00** Gość poranka **11.18** Info dzień **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **15.53** Serwis sportowy **16.00** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Informator KSM **17.00** Cogito **17.30** Aktualności **17.42** Raport z akcji (mag.) **18.00** Aktualności **18.40** Ludzie i sprawy **19.10** Wokół nas **19.25** TV Katowice zaprasza **19.47** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.45** Plus minus **0.02** Zabić Papią.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Świat według Kiepskich (s.) **20.30** Real Madryt - Olympique Marsylia, Liga Mi-

BOSKA KRAINA

Obyczajowy, 100 minut, Kanada 2007

TVP 1, środa 30. 9., godz. 21.25
Reżyseria: John L'Ecuyer
Występują: Kelly Rowan, Richard Burgi, Martha MacIsaac, Hannah Lochner, Stephen Suckling

Duchowny Josiah Leavitt mieszka z 8 żonami i dziećmi w odizolowanej od świata społeczności. Spokój burzy jedna z żon, buntująca się przeciwko upokorzeniu, których doznają ona i inne kobiety w społeczności. Gdy córka Judith zostaje pobita i trafia do szpitala ze złamaną ręką, Josiah próbuje zatuszować sprawę. Judith zostaje napiętnowana i musi z piątką dzieci zamieszkać w zrujnowanym domu poza społecznością. Jedną z jej córek wraca, myśląc, że poślubi ukochanego, ale potem okazuje się, że ma zostać żoną Josiaha. Judith zamierza interweniować.

strzów **23.10** Liga Mistrzów - Skróty meczów.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Grandsupertinglantl (pr. muz.) **9.25** Televariete (pr. roz.) **10.40** Pr. muz.-rozrywkowy **11.35** Śpiewa Eva Pilarová **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Był sobie odkrywca (s. anim.) **15.25** Game Page (mag.) **15.50** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **16.15** O jej... (film słowi.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Pod pokrywką (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Tajemnice wody **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** List do Ciebie **21.00** Historie sław: Karel Hála (cykl dok.) **21.55** Na tropie (mag. krym.) **22.20** Losowanie Sportki i Szansy **22.25** Rzym (s.) **23.20** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.25** Rodzinne album (film czes.) **0.50** Córki McLeoda (s.) **1.35** Wiadomości regionalne **2.55** Sabotaż (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Babel (mag.) **9.35** Kudykam (dok.) **10.00** Delacroix: Wolność wiódca lud na barykady (dok.) **10.50** Cudowny świat (cykl dok.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Dom - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Podwójne życie księżki Waclawa (dok.) **13.30** Dwa kościółki pod jednym dachem (dok.) **14.00** Film o filmie „Lisiczk” **14.15** Nauka jest zabawna (mag.) **14.40** Pomagajmy sobie **15.00** Czy mnie zechcecie? **15.20** Przeżyć! (cykl dok.) **16.10** 10 wieków architektury (s. dok.) **16.25** Pr. ekologiczny **16.40** Zoom (mag.) **16.55** Josef Bohuslav Foerster **17.10** Medycyna XXI wieku **17.25** Port (mag.) **17.55** Podążaj do nas (pr. ekol.) **18.10** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **18.30** Szukam pracy (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Redakcja D (j. niem.) **19.20** The Lost Secret (j. ang.) **19.30** Piątka w Pomarańcy **20.00** Ten nasz czeski charakter (cykl dok.) **20.30** Liga Mistrzów (transmisja meczu piłki nożnej) **23.50** Rzymianie pod bramami! (dok.) **0.50** Kieszonkowe (film fr.) **2.30** Teatr żyje! (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Jesień w Nowym Jorku (film USA) **11.30** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.45** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.10** Strażnik Teksasu (s.) **14.10** Dowody zbrodni (s.) **15.05** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Wymarzony dom (reality show) **21.20** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **22.15** Mr. GS (talk-show) **22.50** Wyszadzone z siodła (film kopr.) **0.35** W stronę gór (s.) **1.50** 112 (mag.).

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.10** Tom i Jerry (s. anim.) **7.20** Reba (s.) **7.45** Pomoc domowa (s.) **8.15** M.A.S.H. (s.) **8.45** Nieustraszony (s.) **9.45** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.35** To morderstwo, napisała (s.) **11.35** Jordan (s.) **12.35** Reba (s.) **13.05** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.35** Czarodziejki (s.) **14.30** Chirurdzy (s.) **15.35** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** Czarodziejki (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Pomyłki **21.20** Top Star magazyn **22.25** Kości (s.) **23.30** Rekin (s.) **0.25** Rewir Wolfa (s.) **1.20** Zadzwoń do jasnowidza.

STAN OBLĘŻENIA

Thriller, 150 minut, USA 1998
Polsat, wtorek 29. 9., godz. 20.00
Reżyseria: Edward Zwick
Występują: Denzel Washington, Annette Bening, Bruce Willis, Tony Shalhoub, Sami Bouajila
Życie mieszkańców Nowego Jorku zostaje sparaliżowane po serii zamachów dokonanych przez islamskich terrorystów. Mimo śledztwa prowadzonego przez specjalne oddziały FBI ataki nie ustają. Szef sił antyterrorystycznych - Anthony Hubbard i specjalistka CIA do spraw Bliskiego Wschodu, Elise Kraft, próbują zaplanować nad kryzysem. Po serii eksplozji w centrum Nowego Jorku i ataku na kwatery FBI prezydent ogłasza stan wyjątkowy. Do akcji wkracza armia pod dowództwem generała Williama Devereaux, znanego z brutalnych metod działania.

WSPOMNIENIA

Mijają godziny, dni, lata,
a pamięć o Tobie wciąż wraca.

Dnia 30. 9. 2009 minęło już 14 lat, odkąd przestało bić dobre i szlachetne serce

śp. BRUNO WASZKA

emerytowanego dyrektora szkoły w Olbrachcicach. Wspólnie mile przeżyte lata wspominają z wdzięcznością żona oraz syn z rodziną.

GL-628

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Harry Potter i Książę Półkrwi (29, 30, godz. 15.30, 18.00); Bruno (29, godz. 20.30); **KARWINA** – Centrum: Metro strachu (29, 30, godz. 20.00); Muži v říji (29, 30, godz. 17.45); **TRZY-NIEC** – Kosmos: Janosik – prawdziwa historia (29, 30, godz. 17.30); Hannah Montana (29, 30, godz. 15.30); Dobře placená procházka (29, godz. 20.00); **JABLONKÓW**: Odlet (30, godz. 17.00); **CIESZYN** – Piast: Transformers: Zemsta upadłych (29, 30, godz. 16.00); Kac Vegas (29, 30, godz. 18.30, 20.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

BOGUMIN – Zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają na wystawę robót ręcznych i innych różności do Domu PZKO w niedzielę 4. 10. w godz. 8.30-17.00. Do udziału w wystawie zostały zaproszone także okoliczne koła PZKO. Na gości czeka domowa kuchnia i atrakcyjna loteria.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 30. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – Zapraszamy na praktyczne ćwiczenia Qi Gong dla seniorów, w każdą środę o godz. 9.00, które odbywają się w Bibliotece Miejskiej w Cz. Cieszynie-Sibicy, ul. Słowacka. Lektor: Marian Volan-ski.

MIĘDZYGENERACYJNY UNIWER-SYTET REGIONALNY – Zaprasza na wykład 1. 10. o godz. 16.00 do auli polskiego gimnazjum w Cz. Cieszynie. Wykładowca MUDr. Bohdan Kowala na temat „Cień Napoleona”.

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni podajemy do wiadomości przyjaciół i znajomych, że dnia 24. 9. 2009 zmarł w wieku 60 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Starzyk, Brat, Kuzyn, Szwagier i Wujek

śp. TADEUSZ OSUCHOWSKI

zamieszkały w Hawierzowie. Uroczystość żałobna w intencji Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 30. 9. 2009 o godz. 14.00 w kościele katolickim w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina.

GL-633

SUCHA GÓR-NA

– MK PZKO zaprasza na Wykopki 3. 10. o godz. 16.00 do sali Domu Robotniczego. W programie: uczniowie i przedszkolaki. Gościnnie wystąpi dziecięcy zespół „Vonička” z Hawierzowa.

KARWINA-NOWE MIASTO – MK PZKO zaprasza 3. 10. o godz. 15.30 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe połączone ze smażeniem placów ziemniaczanych.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 3. 10. na uroczystość złożenia wieńców pod Małą Czantorią o godz. 12.00. Odjazd o godz. 8.00 z Bystrzycy do Nydku. Zgrupowanie na Wielkiej Czantorii do godz. 11.00. Inf.: 731 892 401.

▲ informuje uczestników wycieczki na Klimczok, iż odjazd autobusu 3. 10. jest o godz. 7.00 z Karwiny i o godz. 7.30 z Cz. Cieszyna. Prosimy zabrać dokumenty i złotówki. Inf.: 605 783 338.

OLBRACHCICE – Nadzwyczajne spotkanie Klubu Kobiet oraz komitetu organizacyjnego wystawy odbędzie się 30. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO. Następne spotkanie w ustalonym terminie 7. 10.

STOWARZYSZENIE ELEKTRO-TECHNIKÓW POLSKICH w RC – Zaprasza członków i sympatyków na spotkanie z kierownictwem elektrociepłowni Cieszyn (Polska) oraz wycieczkę po zakładzie w środę 30. 9. o godz. 16.00. Zbiórka uczestników przed recepcją EC Cieszyn lub o godz. 15.30 przed budynkiem ZG PZKO.

OBWÓD ORŁOWA – Zebranie Rady Obwodowej odbędzie się 1. 10. o godz. 16.30 w Domu PZKO w Porębie.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki

MUR zaprasza na »Cień Napoleona«

Drugi już wykład z cyklu „Co w nas zostało z tamtych lat” przygotował na październik Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Tym razem Bohdan Kowala podejmie temat „Cień Napoleona” (poprzednio mowa była o Konstytucji 3 Maja).

– *Dlaczego wskrzeszamy wielkiego Korsykanina? Bo Rosjanie i Niemcy każą nam się wstydić i za niego, i za ułana, a sami u siebie rozkazywali ich obu naśladować. Bo hekatomba ofiar „Za Cesarza!” miała być naszą głu-potą, a teraz imiona ówczesnych pułków nosi z dumą dzisiejsze wojsko. Bo bez racjonalnych szans wymusiliśmy uznanie naszej obecności w Europie – mówi Bohdan Kowala. – *Nadal ożywia nas szarża kawalerzysty w wąwozie Samosierry i utwardza upór piechura z Olszynki Grochowskiej. Oni żyją nadal na płótnach obrazów, w pieśni i w poezji, i stali się częścią nas. A ile z nich każdy znajdzie u siebie? Z tym pytaniem organizatorzy MUR-u pozostawiają czytelników do czwartku 1 października. Wykład odbędzie się w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie o godz. 16.00. (ep)**

»Hutnik« świętuje jubileusz

Polski Zespół Śpiewaczy „Hutnik” obchodzi 55. rocznicę założenia. Z tej okazji zaprasza na koncert jubileuszowy, który odbędzie się w najbliższą sobotę o godz. 18.00 w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu. W programie wystąpią również goście – Alina Farna Poskalska, Władysław Czepiec i Trzyńska Orkiestra Kameralna.

PZS „Hutnik” został założony w 1954 roku przez wybitnego dyrygenta i muzyka Karola Wronkę. Do jego rozwoju artystycznego najbardziej przyczynił się, prócz jego założyciela, Cezary Drzewiecki, który był dyrygentem i kierownikiem artystycznym w latach 1985-1998. Po

kilkuletniej przerwie – od trzech lat ponownie stoi na jego czele.

W ciągu 55 lat swego istnienia PZS „Hutnik” dał przeszło 450 koncertów i ponad tysiąc krótkich występów. Nagrał trzy płyty: „Znasz-li ten kraj”, „Tu jest mój dom” i „Słyszę z nieba muzykę”. Chórzyści z Trzyńca koncertowali w 20 krajach Europy, a najczęściej wyjeżdżają do Polski. Podczas tegorocznego XIII Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie zespół otrzymał od Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” złoty medal za długoletnie zasługi w rozwoju chóralistyki i krzewieniu kultury polskiej. (dc)

Chcą wspominać szkołę w Solcy

Zaolziacy często wspominają miejsca, których już nie ma. Choćbyby starą Karwinę, która już dawno zniknęła. Żyją jednak jeszcze na Zaolziu ludzie, którzy mają w sercach to miasto i chętnie spotka-liby się z dawnymi kolegami, na przykład z ławy szkolnej. Napisała do nas absolwentka Polskiej Szkoły Wydziałowej w Karwinie-Solcy, Irena Stonawska. – *Nasza szkoła mieściła się kolejno w trzech budynkach. Ten najokazalszy runął jako pierwszy, a nas przeniesiono do „czerwonej szkoły” w starym kościele. Była mniejsza i pękła w szwach, bo w poszczególnych klasach zasiadało ponad 40 uczniów. Przeniesiono więc część klas do nowego budynku w dzielnicy Na Henryku. I tak opuściliśmy naszą „wydziałówkę” w 1952 roku z dwóch budyn-*

ków, po zdaniu tzw. malej matury – wspomina Irena Stonawska.

Absolwenci szkoły postanowili zorganizować nieformalne spotkanie, bez jubileuszowej gali, by mogli zjeść wspólnie obiad, wspominać. Jego uczestnicy spotkają się w piątek 2 października o godz. 11.00 na rynku w Karwinie-Frysz-tacie, skąd udadzą się na obiad do restauracji hotelu przy ul. Frysz-tackiej, niedaleko szpitala w Karwinie-Raju. – *Obiad sam każdy za siebie zapłaci, zamówimy danie w cenie w sam raz dla emerytów. Nie mamy jednak adresów wszystkich koleżanek i kolegów, zwłaszcza tych „ze Szustego”. Prosimy zatem o skontaktowanie się z koleżanką Janką Kubalą (Fajówną) – numer telefonu +420 604 111 361 – dodała Stonawska. (kor)*

Firma SOEX, spol. s r. o. Třinec-Kojkovice
zatrudni pracownika na stanowisko

mistrz produkcji

Wymagania:

- wykształcenie w kierunku maszynowo-technicznym
- znajomość problematyki obróbki metali
- umiejętność kierowania zespołem pracowników
- samodzielność w działaniu, umiejętność planowania i zarządzania produkcją
- zdolność motywowania innych
- znajomość obsługi PC
- znajomość języka niemieckiego lub angielskiego mile widziana

Życiorys prosimy przesłać w terminie do 11. 10. 2009

na adres e-mailowy info@soex.cz

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji,
podbitki (palubky)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Ogłoszenia do »Głosu Ludu«

przyjmowane są w dni powszednie:

- ☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- ☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- ☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Karwiniacy poskromili lidera

I LIGA

OSTRAWA 2:2
TEPLICE (1:1)

Bramki: 1. Strnad, 48. Lička – 3. Vachoušek, 68. Kalivoda. Ostrawa: Buček – Tchuř, Neuwirth, Bolf (41. Marek), Tomašák – Lukeš, Neves, Lička – Mičola, Strnad (85. Kraut), Zeher. Mecz na Bazalchach był ozdobą 9. kolejki, a remis sprawiedliwym odzwierciedleniem wydarzeń na murawie. Dla Strnada to premierowy gol w barwach Ostrawy.

Lokaty: 1. Jablonec 20, 2. Teplice 19, 3. Slavia 16,... 5. Ostrawa 15 pkt.

II LIGA

MFK KARWINA 2:0
UJŚCIE N. ŁABĄ (0:0)

Bramki: 52. Opic, 90. Ficek. Karwina: Kafka – Jursa, Hoffmann, Čeman, Staš – Ficek, Pavlík, Mišínský (82. Látal), Knötig – Pontus (67. Milosawljew), Opic.

Karwiniacy jako pierwszy zespół w tym sezonie znaleźli receptę na znakomicie spisujące się Ujście nad Łabą. Podopieczni trenera Leoša Kalvody może nie zaliczyli najlepszego spotkania, ale liczą się gole. Goście pudłowali, nawet w stuprocentowych sytuacjach, tymczasem karwiniacy z minimum szans wy-

Karwiński napastnik Martin Opic w ostrym pojedynku z obrońcą.

korzystali maksimum. Na 1:0 trafił głową Opic, zaś do pustej bramki w 90. minucie Ficek. Do pustej, bram-

karz Novák nie zdążył bowiem wrócić z desantu w polu karnym Karwiny.

MOST 3:0
TRZYNIEC (2:0)

Bramki: 22. i 35. Loos, 47. Hora. Trzyniec: Lipčák – Lisický, Hupka, Kuděla, Bednarek – Joukl (46. Malíř), Stýskala, Adaszek, Eismann (63. Matůš) – Onuchukwu, Szmek (46. Doležal).

Piłkarze Mostu grają na fali, nie przegrali już trzeciego meczu z rzędu. Drużynie Fotbalu Trzyniec zrewanżowali się za porażkę 0:4 w wiosennej rundzie ubiegłego sezonu. Goście rozpoczęli mecz w dosyć ofensywnym ustawieniu, ale na bramkę Mostu groźnie wystrzelili tylko raz – w końcówce I połowy w słupek trafił Onuchukwu. To trzyniecki bramkarz Lipčák dwukrotnie wylawiał piłkę, strzelcem był powracający po kontuzji Loos. W 47. minucie Hora poprawił na 3:0. Zmiany, które wprowadził w II połowie trener Trzyńca Jiří Neček, nie przyniosły spodziewanego efektu.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 22, 2. Hradec Kr. 21, 3. Sokolov 18,... 6. Trzyniec 14, 10. Karwina 12 pkt.

DYWIZJA

ORŁOWA 0:1
SZUMPERK (0:1)

Bramka: 15. Pobucký. Orłowa: Szarowski – A. Věčorek, Prčík, Socho-

ra, Skácelík – Šebek (55. Gazda), F. Kadlčák, Široký (65. T. Věčorek), Mišanec (69. Trlifaj) – Kopel, Kušnír.

Slavia po raz kolejny w tym sezonie potwierdziła, że gra na własnych śmieciach wcale nie musi być dla niej atutem. Jedyne goła w przeciętnym meczu zdobył po solowym rajdzie Pobucký. W kadrze gospodarzy aż połowa piłkarzy pokazała się z fatalnej strony. Najgorzej zaś spisał się Šebek.

RYMARZÓW 0:2
HAWIERZÓW (0:0)

Bramki: 54. Pištěk, 76. Kodenko. Hawierzów: Pacanovský – Valový, Giňa, Sourada, Wrobel – Pristaš (69. Kodenko), Kučerňák, Kisel, Valla (46. Baláž), Vandriak – Pištěk.

Nowy trener Hawierzowa, Pavel Růcker, fetował z drużyną pierwsze zwycięstwo w sezonie. Znakomity mecz zaliczył Pištěk, który dzień wcześniej zagrał też w lidze młodzieżowej. Jego gol na 0:1 ostudził zapędy gospodarzy. Indianie zagrały tylko z jednym klasycznym napastnikiem, Sourada bowiem trafił na stopera.

Lokaty: 1. Zlin B 23, 2. Jakubczowice 21, 3. Poruba 19,... 9. Orłowa 13, 14. Hawierzów 4 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Tak hartuje się stal

O2 EKSTRALIGA

SPARTA 2:5
TRZYNIEC

Tercje: 2:3, 0:1, 0:1. Bramki: 19. Ton, 20. Broš – 11. D. Květoň, 16. Mallec, 16. Polanský, 21. D. Květoň, 55. Kohn. Trzyniec: Duba – Seman, Mallec, Zíb, Lojek, Cartelli, Výtisk, Hrabal, Andersons – Polanský, Kohn, M. Růžička – D. Květoň, Peterek, Martyněk – Tomas, Polák, Hampl – Kanko, Ostržížek, Podešva.

Z Tomášem Dubą w bramce Trzyniec gra jak w transie. Wyjazdowe zwycięstwo ze Spartą Praga to głównie zasługa świetnego Duby oraz całej drugiej formacji. – *Są takie spotkania, w których wszyst-*

ko pozapinane jest na ostatni guzik – powiedział trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva.

Lokaty: 1. Witkowice 22, 2. Zlin 17, 3. Pilzno 17, 4. Trzyniec 16 pkt. **Dziś:** Pilzno – Trzyniec (17.30).

I LIGA HOKEJA

JIHLAWA 4:2
HAWIERZÓW

Tercje: 1:1, 2:0, 1:1. Bramki: 15. Hodek, 28. Hanzal, 33. Rytbauer, 42. Bakus – 2. Červenka, 44. Velecký. Hawierzów: Čech – Peštuka, Klimeš, Tesařík, Krisl, Rusnák, Zientek, Vajda, Žajgla – Moravec, Smejkal, Červenka – Velecký, Říčka, Šedivý – Zeliska, Szabo, Seman – Sikora, Haas, Bursík.

Lokaty: 1. Chomutov 15, 2. Ujście n. Ł. 13, 3. Hawl. Brod 13,... 16. Hawierzów 2 pkt. **Jutro** (17.30): Hawierzów – Hawl. Brod.

II LIGA HOKEJA

PRZERÓW 3:4
ORŁOWA

Tercje: 0:2, 0:2, 3:0. Bramki: 52. Pala, 55. Sprušil, 60. Hanák – 4. Kraft, 7. Grygar, 39. Potočný, 40. Dušek. Orłowa: Šafránek – Urbánek, Míntěl, Grygar, Kraft, Dušek, Ovšák, Prokop, Škatula, Potočný, Stránský, Studený, Samiec, Kotásek, Golab, Galgonek, Michejda, Hanzl, Rozum, Hegegy, Vydra.

Orły z 12 pkt. prowadzą w tabeli. **Jutro:** Orłowa – Wsecin (18.00). (jb)

Zwycięstwo Banika

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

KARWINA 30:27
LOWOSICE (13:17)

Karwina: Mrkva, Lefan – Hanisch, Vančo 2, Sliwka 3/1, Chudoba 1, Faith, Hanták 4, Šulc 1, Mrózek, Petrovský 1, Ivanov 7, LYZWA 2/1, Zdráhala 9/1.

W niedzielnym meczu lepiej rozpoczęli goście, którzy po akcjach

oskrzydających łatwo dochodzili do pozycji strzeleckich. Karwiniacy poprawili swoje szyki dopiero w drugiej odsłonie. Kapitalny występ zaliczył Zdráhala, w końcówce meczu to właśnie ten zawodnik wziął na swoje barki odpowiedzialność za wynik spotkania.

Lokaty: 1. Hranice 10, 2. Karwina 8, 3. Pilzno 8 pkt. (jb)

Przed Polkami trudne zadanie

Polskie siatkarki awansowały do 2. rundy mistrzostw Europy z wygraną i porażką na koncie. Zmagania o półfinał rozpoczną od dzisiejszego spotkania z Belgią (20.00). Wszystkie mecze Polki rozegrają w łódzkiej hali Atlas Arena. W środę podopieczne Jerzego Matlaka czeka najtrudniejszy teoretycznie mecz. Z mistrzyniami świata, Rosjankami, Polki zagrają o godz. 17.30. Drugą fazę Polki zakończą zaś meczem z Bułgarią (czwartek, godz. 20.00). (jb)

Hokejowy wynik w Olbrachcicach

M. WOJEWÓDZTWA

L. PIOTROWICE 3:0
KRNOW (3:0)

Bramki: Šuster 2, Dittrich. Piotrowice: Sabela – Klimek, Kumpán, Dittrich, Bielan – Bernátik, Miko (65. Funiok), Lukan, Anastazovský – Šuster, Urban (68. Skřížovský).

Bramkarz Sabela miał niewiele pracy, goście bowiem w ofensywie praktycznie nie istnieli. Dobrą formę z ostatnich kolejek potwierdził napastnik Šuster, bezbłędnie zagrała też cała linia defensywna Lokomotywy.

OLBRACHCICE 7:0
PETRZKOWICE (2:0)

Bramki: Stachel 2, Novák, Wojtyna, Goj, Čoček, Neuman. Olbrachcice: Šmejkal – Orlický, Neuman, Hovůr-

ka (75. Hanl), Dorozlo – Coček, Cubok, Stachel (85. Kulháněk), Novák, Wojtyna (70. Kociolek) – Goj.

Banik po niezbyt udanym początku sezonu zaliczył w niedzielę mecz z kategorii marzeń. Hokejowy wynik robi wrażenie, tym bardziej, że goście nie należą do słabych drużyn. Kluczem do zwycięstwa Olbrachcic była baśniowa wręcz skuteczność strzelecka. Prawie każdą akcję ofensywną gospodarze zamienili w bramkę.

OLDRZYSZÓW 2:0
CZ. CIESZYN (0:0)

Bramki: Šamarek, Židek. Cz. Cieszyn: Pytela – Bela, Szmek, Rác, Popelka – Martinek (80. Valach), Fikoczek, Mendrok, Hradečný (70. Kantor) – Zabelka (46. Hromada), Groš. Cieszyńscy przegrali drugi mecz z rzędu, znów po błędach in-

dywidualnych. Trener Dalibor Dámek nie wystawił najsilniejszego składu. We znaki dawał się zwłaszcza brak Šmahaja.

FRENSZTAT 2:0
BOGUMIN (1:0)

Bramki: Tvrďý (samob.), Bartoš. Bogumin: Kiza – Ducar, Kornak, Tvrďý, Košťál – Hejnal, Kubinski, Harwot (80. Prokš), Ciesarik (75. Beck) – D. Štverka, Veseleňák (58. Gábor).

Podopieczni trenera Martina Kempnego mieli pod Radhoszczem niewiele do powiedzenia. Na losach meczu zaważył błąd Tvrďego, który w 8. minucie w zamieszaniu podbramkowym czubem buta trafił do własnej siatki. W 80. minucie Bartoš przypieczętował zwycięstwo lepiej grającego Frensztatu, strzelając głową na 2:0.

W innych meczach: Hradec n.

M. – Haj 2:1, Czeladna – N. Jiczyn 2:0, Liskowice – P. Polom 0:0, Wracimów – Frydlant 0:2. **Lokaty:** 1. Liskowice 22, 2. Czeladna 17, 3. P. Polom 16,... 5. Cz. Cieszyn 14, 11. Piotrowice 11, 12. Olbrachcice 9, 15. Bogumin 4 pkt.

I A KLASA

Lutynia D. – Bystrzyca 0:0, Dzieńmorowice – St. Biela 3:0, Janovice – Stonawa 2:0, Śmiłowice – Sucha G. 1:1, St. Miasto – Herzmanice 1:3, Raszkwice – Bruszerk 0:0, Vlčovice – Libhošť 4:0. **Lokaty:** 1. Dzieńmorowice 16, 2. Janovice 14, 3. Sucha G. 14,... 6. Stonawa 10, 7. Bystrzyca 10, 10. Lutynia D. 7, 13. Śmiłowice 6 pkt.

I B KLASA

Mosty – Karwina B 2:5, Szenow – Sedliszczce 4:1, Gnojnik – Wędrynia

2:5, Datynie D. – Oldrzychowice 1:3, Gródek – Niebory 5:1, Nydek – Jablonków 4:1, I. Piotrowice – Dobra 1:1. **Lokaty:** 1. Karwina B 19, 2. Szenow 16, 3. Oldrzychowice 16 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

ČSAD Hawierzów – G. Będowice 4:2, Dąbrowa – S. Rychwałd 2:1, S. Pietwałd – Bogumin B 1:6, Cierlicko – TJ Pietwałd 5:1, Żuków G. – Zabłocie 1:1, F. Orłowa – Wierzniowice 6:0. **Lokaty:** 1. G. Będowice 15, 2. Cierlicko 14, 3. ČSAD Hawierzów 11 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

Metyłowice – Piosek 1:3, Nawsie – Baszka 7:0, Frydek-Mistek B – Bukowice 5:0. **Lokaty:** 1. Frydek-Mistek B 19, 2. Palkowice 17, 3. Hukwady 15,... 5. Piosek 12, 8. Nawsie 9, 14. Bukowice 0 pkt. (jb)